

NOČ

Niko Grafenauer

*Quatre fois au musée d'Hiroshima?
Tu n'as rien vu à Hiroshima!*

1

Hodim pod visokimi jezovi tišine,
ki vsak moj korak zamolči.
Za mano, v mraku, trave plamene.
Drhtenje me v sunkih zagrinja.

Počasi, kot od starosti, stvari potemne.
S prsti drsim po hladnem obodu noči.
V visokem hramu sanj sem čisto majhen.
Njegova okna tiho vame strme.

Zložena so iz žarečih ptičjih oči.
Dolgo stojim v grozečem soju
pod njimi. Nihče ne pride.
Sam čakam v senci, ki pokriva stene.

Včasih, ko se tema za hip razsvetli,
se prikažeš kakor ob robu prostrane vode.
V drhtečem zraku med nama mašujejo večče.
Sen te ozarja, kakor da tiho sneži.

2

Na svoji poti si, sama,
kot da te vodi, korak za korakom,
mračen nagib. Obdana si
z bleščečimi očmi krhkih živali.

Za dolgimi, kot ogenj tenkimi
zastori misli te nihče ne moti.
Strupeno želo žalosti se skriva
v temi. Strah te počasi okameni.

Nepremično čakaš na dnu med vdanim,
tihemu petju podobnim prebujanjem stvari.
Znenada, kot bi spet stekel čas,
stopiš, nagnjena nad svoje slutnje

v dolg soj iz teme. V njem
se srečujeva z lici tesno, kot se človek
k zrcalu prižme. V samoti za nama
čez rob noči tihe prikazni drse.

3

Prišla si z belim licem iz noči,
kot bi počasi vstala z dna odmeva
mojega glasu, ki te je klical.
S temno stranjo obraza ljubkuješ ptice.

K tebi se v motni svetlobi daljav
tiho primaknejo z molkom obdane stvari.
Uglašena si na tišino smrti.
Do solz te prežema samota.

Tiho se v modrem pramenu noči
odločiš od senc. Črna sla te opija
kot slepo ptico, da poje.
Z licem, ki ga ovija groza, se ti bližam.

Dolgo, kot bi bežala na obodu vsak svojega sna,
se srečujeva. Potem se sredi kretnje
drug v drugega zastrmiva.
Tako ostaneva, kot da se ne poznavata.

4

Drhte, kot čez bleščečo plan
brezkrajnega snega, se gledava.
Pod visoko steno sva kot senci,
uklenjena v svetlobo sna.

Daleč za njo, kot bi svet zaslonila
žametna perut, se večeri.
Po njej, kot da se samo zdi,
švigajo sivi obrazi strahu.

Zro naju z mrzlimi očmi, ki iz njih vro
počasni sivi pajki. Spolzijo nama čez telo,

negibno sklonjeno nad sanje,
kot nad nevidno vodo v sivi temi.

Na mojem licu temen soj mraka leži.
Počasi se koža spremeni v siv srež.
Kakor čez rob sveta slišim tvoj krik.
Stojim globoko v noči kot privid.

5

Zdaj sva si daleč kot v tuji senci.
Sama med ogledali črnega krika.
Najina bela obraza se dolgo iščeta
med drugimi liki v temi.

Nad nama v noči kakor težki meči
vršijo votla krila ptic.
Kot mračen dan se oži njihov let.
V temi se dotikajo najinih lic.

Za dolgim sojem svojih sanj
čakam, prilepljen na obod noči,
kot siva senca. Ob meni vstajajo megle.
V njih drobni prividi drhte.

Nikogar ni. Kače se plazijo bliže.
Strah me križa. Ne ganem se.
Senčno stran lica ugrezam v temi.
Vreščeca roparica pada na oči.

6

V gosti temi me kakor ozke line
obstopijo strmi obrazi. Po njih,
kot bi jih nosil dolg črn pramen
blaznosti, majhne živali gomaze.

Tvoje lice se ostro zrcali v tišini.
Blodim za njim ob robu sanj
med ogolelimi stvarmi. Dotikam se jih
s prsti. Mrtvaški grb mi vtiskajo v dlani.

Počasi noč v siv kamen vse okameni.
Z motnim sojem mi zasloni lice.
V njem se blestijo gole kosti.
Z njih visi mrzel srež.

Stojim v dolgem pramenu blaznosti,
ki meče mojo senco na visoko steno.
Ob nji pišejo z mehкими nogami
v žehtheči pesek svojo abecedo divji psi.

7

Sama si, uklenjena v krog
žarečih ptičjih oči, ki negibno preže
na obodu sveta. Beli soj dneva
ti počasi drsi čez lice, čez oči.

Dolgo ležiš med golimi stenami.
Molk ti kot pesek zasipa usta.
Tu si, oblita z grozo, ki se je zbrala
v krik in obnemela.

Trudno drsim s prsti čez tvoje mrzlo čelo,
vkovano v pepel, ki se motno blesti.
Na njem se srečujejo sence, ki padajo
v dolgih pramenih z roparskih ptic.

Sam sem na sivem odru pod njimi.
Bežim s težkimi udi daleč
po rezki pripeki, ki me hromi.
Vidim te samo s temne strani.

8

Upehal sem se. Žeja me žge.
da niham v njej kot nad prepadom,
polnem strmoglavljenih ptic in teme.
Vame, kot bi kričali, negibni kamni srepe.

Drhtim, daleč od tebe v mraku, polnem sanj,
ki vsak spomin v režečo senco spremene.

Z licem brez oči zrem kot skozi sivo vodo.
Na motnem dnu, s smrtjo zastrt kot v krču

tvoj iznakaženi obraz leži.
V visoki sivi soj noči iztezam roke,
ki so ostale same. Pod mehкими prsti,
kot da bi pele, spoznavam stvari.

Pred mano v suhem zraku se počasi
in čisto od blizu kot v snu
mračno prostranstvo odpre. Tiho ugasne soj
na mojem licu, ko stopim za tabo, v temo.

OSAMELO DREVO MI JE VEDNO VZBUJALO GROZO

Boris Paš

Sonce je žarelo, svetlo je... nebo se je bohotilo v pražnji svetlo modri obleki. Poldan je bil, potrkavanje zvonov in krik siren, umirjeni koraki mimoidočih, hupanje avtomobilov, prah. Stal sem na robu pločnika in se predajal svečanemu vzdušju.

Začul sem, kako me je poklicala. Že od daleč sem jo zapazil, kako je zmagoslavno — prav kot general na obhodu častne čete — prihajala in enakomerno zamahovala z levo, prosto roko. Na obrazu, rdečem od vročine, so ji sijale drobne modre oči, smejale so se v sreči, da si moral opaziti, kako vse njeno majhno in debelušno bitje trepeče od te neverjetne radosti in kako se hkrati boji, nezavedno v sebi, ker ne more verjeti, da bi jo kdaj mogel osvetliti žarek take sreče, da bi se kdaj mogla izpolniti njena največja želja... Prihajala je — zdaj pa zdaj si je z velikim belim robcem obrisala potno starčevsko čelo, neznatna in običajna ženica, s sivimi lasmi počesanimi nazaj in povezanimi v figo, s preveč obleke na sebi za ta letni čas in vročino, z jopicami in lanenimi spodnjicami pod staromodno krojeno, modro pikčasto obleko iz poceni blaga, ki ga je gotovo kupila na kakšni razprodaji ali pa so ji ga dali v kaki družini, kjer je služila; ta stara ženica je hitela k meni, prav videlo se je, kako se trudi, boječ se, da ne bi bil jezen, ker sem predolgo čakal; hitela je — ta ženica, ki me je na cesti pobraneega vlačila s seboj in mi je, odkar pomnim, brisala nos. mi dajala